

Suunnitteluohjeita kokoontumishuoneiston perustamiseen

Oulun seudun ympäristötoimi

Versio 1. Laadittu 20.1.2021, ohjeessa olevat linkit korjattu 13.11.2023

Hyväksytty 20.1.2021 / Outi Tammilehto

Sisällys

1	Johdanto.....	3
2	Toiminnasta ja tiloista tehtävät luvat ja ilmoitukset.....	3
2.1	Rakennuslupa	3
2.2	Terveydensuojelulain mukainen ilmoitus.....	3
2.3	Elintarvikelain mukainen ilmoitus	4
2.4	Pelastusviranomaisen hyväksyntä.....	4
3	Tilojen suunnittelu	4
4	Ilmanvaihto, lämpötila, valaistus ja melu	6
5	Jätehuolto	6
6	Tupakointi	6
7	Lainsäädäntö ja ohjeet	7
8	Yhteystiedot	7

1 Johdanto

Tätä ohjetta sovelletaan erilaisten kokoontumistilojen kuten lasten ja nuorten käyttämien tilojen (kerho- ja nuorisotilojen) suunnitteluun. Ohjetta voidaan käyttää myös suunniteltaessa muita kokoontumistiloja esim. teatterit, kirkot. Lisäksi sitä voidaan käyttää soveltuvin osin myös vanhojen tilojen peruskorjauksen suunnitteluun.

Jos huoneisto ei ole liitetty yleiseen vesijohto- ja viemäriverkostoon, tulee kiinteistön omistajan huolehtia tarpeellisesta talousveden laadun seurannasta ja järjestää jätevesien käsittely ja keräily siten, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa eikä haittaa vedenhankinnalle tai vesistöille.

2 Toiminnasta ja tiloista tehtävät luvat ja ilmoitukset

2.1 Rakennuslupa

Heti suunnittelun alkuvaiheessa kiinteistönomistajan tai toiminnanharjoittajan tulee selvittää kunnan rakennusvalvonnasta tarvittavat luvat ja vaatimukset. Kiinteistönomistaja voi joutua hakemaan jo olemassa olevaan tilaan **rakennusluvan mukaisen käyttötarkoituksen muutosta**.

Toiminnanharjoittaja tai suunnittelija voi suunnitteluvaiheessa olla yhteydessä Oulun seudun ympäristötoimeen suunnitelmien arvioimiseksi.

2.2 Terveysuojelulain mukainen ilmoitus

Teattereista, kirkoista, kokoustiloista tai vastaavista kokoontumistiloista ei tarvitse tehdä terveysuojelulain mukaista ilmoitusta Oulun seudun ympäristötoimeen. Tiloja ja toimintaa kuitenkin valvotaan tarvittaessa terveyshaittaperusteisesti.

Kaikista lasten ja nuorten kokoontumiseen tarkoitetuista tiloista ja jos ne toimivat esim. seurakuntatalon yhteydessä, toiminnanharjoittajan on tehtävä **terveysuojelulain 13 § mukainen ilmoitus toiminnastaan** Oulun seudun ympäristötoimeen viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista. Kirjalliseen ilmoitukseen tulee liittää ajantasainen pohjapiirustus ja kalustesuunnitelma. Ilmoituksen voi tehdä Oulun seudun ympäristötoimelle

- sähköisesti ympäristöterveydenhuollon ilmoituspalvelussa ilpassa (ilppa.fi) tai
- [ilmoituslomakkeella](#), joka löytyy ympäristöterveydenhuollon kotisivuilta.

Toiminnanharjoittajalle annetaan todistus ilmoituksen käsittelystä. Ilmoituksen käsittelystä peritään [Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunnan hyväksymän taksan mukainen maksu](#). Tilat ja toiminta tarkastetaan toiminnan aloittamisen jälkeen. Tämän jälkeen toimintaan tehdään tarkastuksia säännöllisesti.

2.3 Elintarvikelain mukainen ilmoitus

Mikäli kokoontumishuoneiston yhteydessä on elintarvikehuoneisto, kuten ravintola tai kahvila, tulee toiminnanharjoittajan tehdä [elintarvikelain 13 § mukainen ilmoitus](#). Ilmoitus tulee tehdä 4 viikkoa ennen toiminnan aloittamista.

2.4 Pelastusviranomaisen hyväksyntä

Hankkeeseen ryhdyttäessä kiinteistön omistajan tai toiminnanharjoittajan on selvitettävä pelastusviranomaisen vaatimukset.

3 Tilojen suunnittelu

Seinien, lattian, kalusteiden ja pintojen tulee olla helposti puhtaana pidettäviä, kestäviä ja hyväkuntoisia.

- Pintamateriaalit tulee olla helposti puhtaana pidettäviä, kestäviä ja tilaan soveltuvia.
- Rakenteiden, varusteiden ja kalusteiden tulee olla turvallisia.
- Rakentamisessa tulee käyttää vähäpäästöisiä, mieluiten M1-luokan rakennusmateriaaleja.
- Yleisten kokoontumistilojen tulee soveltua myös liikuntaesteisten käyttöön.
- Kulkureittien tulee olla valaistut tai tarvittaessa helposti valaistavissa siten, että liikkuminen on turvallista.
- Sisäänkäyntien yhteydessä tulee olla vetohaittojen ehkäisemiseksi tuulikaappi tai eteinen.

WC-tilat

- Wc-paikkamäärää arvioitaessa tulee huomioida toiminnan luonne ja käyttäjäryhmät.
- Lasten kerhotiloissa voidaan katsoa yksi wc ja pesuallas riittäväksi 10–15 lasta kohti.
- Lasten kerhotiloissa tulee tarvittaessa olla erillinen vaippaikäisen pesuallas.
- Muissa kokoontumistiloissa (esim. teatterit) wc-paikkoja tulee pääsääntöisesti olla vähintään 1 wc-paikka/ 60 henkilöä. Wc-paikoiksi lasketaan myös urinaalit ja kourut. Urinaalikourua 50 cm vastaa yhtä paikkaa. Toisaalta erittäin suurissa yleisötiloissa, esim. kirkoissa, saattaa olla mahdollista hyväksyä jopa 1 wc-paikka/100 henkilöä.
- Liikuntaesteisille tulee varattava tarpeellinen määrä omia wc -tiloja.
- Wc-paikkojen tarve on suurempi kuin edellä mainittu, jos kokoontumishuoneistossa on ravintolatiloja tai muita tarjoilutiloja. Niiden osalta tulee noudattaa ravintoloita koskevia

vaatimuksia. Wc-tiloissa tulee ottaa huomioon käyttäjien ja toimintojen kannalta tarkoituksenmukainen sijainti.

- Asiakkaiden kulku wc -tiloihin ei tule tapahtua keittiö- tai varastotilojen läpi.
- Mikäli wc:t eivät ole kahden oven takana, tulee sisäänkäynti järjestää tai suojata siten, ettei wc:n ovi avaudu suoraan oleskelutiloihin.
- Kaikissa wc-tiloissa tulee olla käsienspesupiste, jossa on nestesaippuaa sekä kertakäyttöisiä käsipyyhkeitä tai pyyherulla. Wc:n käsienspesupiste tulee varata ainoastaan käsien pesuun wc:ssä käynnin yhteydessä.

Keittiö

- Kokoon-tumishuoneiston elintarvikehuoneiston (esim. ravintola, keittiö, kahvila) suunnittelussa tulee käyttää ympäristötoimen ravintolan, suurtalouskeittiön ja muiden tarjoilupaikkojen perustamisohjetta.

Muut tilat

- Kosteilta tiloilta (esim. saunatilat) edellytetään hyvää hygieniaa (hygieeniset, helposti puhdistettavat sekä kosteutta, kulutusta ja voimakkaita pesuaineita kestävä pintamateriaalit). Materiaalit eivät saa olla märkänäkään liukkaita.
- Henkilökunnalle tulee olla peseytymis-, puku-, ruokailu- ja wc-tilat. Henkilökunnan työolosuhteita valvoo Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.
- Uusien rakennusten osalta tulee huomioida ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta (1009/2017).

Siivousvälineiden säilytys- ja huoltotila

- Siivousvälineille ja -aineille tulee varata lukollisia siivousväline-tiloja rakennuksen eri osissa.
- Tilassa tulee olla vesipiste, kaatoallas, hyllyt, harjateline, kuivauspatteri ja riittävä ilmastointi.
- Tarvittaville siivouskoneille ja vaunuille on varattava riittävästi lattiatilaa. Tiloissa tulee olla ilmanvaihto.
- Keittiössä tulee olla oma tila keittiön siivousvälineille.

Piha-/ulkoilualue

- Pihan tulee olla turvallinen ja tarkoituksenmukainen.
- Paikointus, huolto ja muu liikenne tulee suunnitella siten, ettei niistä aiheudu vaaraa.
- Pihan pinnoitteen tulee olla sellaista, ettei sisätiloihin kantaudu liiallisessa määrin pölyä, hiekkaa tai muuta vastaavaa, jotka heikentävät sisäilman laatua tai lisäävät siivouksen tarvetta.
- Oleskelupihalla ja kulkureiteillä tulee olla riittävä valaistus.
- Mahdolliset leikkikenttävälineet ja niiden asennukset tulee olla standardien (SFS-EN 1176-1 – 1176-7, SFS-EN 1176-10, SFS-EN 1177) mukaisia.

- Lumenkeräyspaikat tulee sijoittaa siten, että lumien sulamisvedet eivät kerry lammikoiksi pihalle ja jäädy talvella. Varastojen ja katosten sadevesien johtaminen pois piha-alueelta tulee huomioida.
- Piha- ja sisäkasvien ei tule olla myrkyllisiä, piikkikäitä, ärsyttäviä tai allergiaa aiheuttavia. Lisätietoja saa tarvittaessa [Myrkytystietokeskuksesta](#).

4 Ilmanvaihto, lämpötila, valaistus ja melu

- Tiloissa tulee olla koneellinen ilmanvaihtojärjestelmä. Ilmanvaihto tulee olla voimassa olevan rakennusmääräysten- ja asetusten mukainen.
- Ilmanvaihdon tulee olla riittävä tiloihin suunnitellulle henkilömäärälle. Henkilömäärä on merkittävä pohjapiirrokseen.
- Monikäyttötiloissa, kuten liikunta- ja juhlasaleissa, ilmanvaihto on mitoitettava vaativimman käytön mukaisesti.
- Huoneilman lämpötila lämmityskaudella tulee olla +20 – +26 °C ja lämmityskauden ulkopuolella +20 – +32 °C.
- Suunnittelussa tulisi huomioida jäähdytyslaitteiston tarve mahdollisten hellejaksojen yleistyessä.
- Valaistuksen osalta suositellaan noudatettavaksi SFS-EN 12464-1 standardia Valo ja valaistus.
- Meluhaittojen vähentämiseksi tulee huolehtia oleskelutilojen akustoisesta. Myös kaikuminen tiloissa on estettävä.
- Sisätilojen keskiäänitaso (LAeq) ei saa ylittää päiväaikana (klo 7–22) 35 dB ja yöaikana (klo 22–7) 30 dB.

5 Jätehuolto

- Jätteiden lajittelussa, keräämisessä ja muussa jätehuollossa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä: [jätehuoltomääräykset](#).

6 Tupakointi

- Mahdolliset tupakointipaikat tulee sijoittaa niin, ettei niistä kantaudu tupakansavua sisätiloihin. Mikäli tupakointi kiinteistön ulkoalueella on sallittua, suositeltavaa on osoittaa tupakointipaikka yleisten oleskelutilojen ja kulkuväylien ulkopuolelle. Tämä tulee huomioida erityisesti lasten ja nuorten käyttämissä kiinteistöissä.

7 Lainsäädäntö ja ohjeet

Terveydensuojelulaki 763/1994

Terveydensuojeluasetus 1280/1994

Asumisterveysasetus 545/2015

Asumisterveysasetuksen soveltamisohje 8/2016

Tupakkalaki 549/2016

Ympäristöministeriön asetus 1009/2017

SFS-EN 12464-1 Sisätilojen työkohteiden valaistus

8 Yhteystiedot

Oulun seudun ympäristötoimi

www.ouka.fi/terveelliset-tilat

Ympäristöterveydenhuollon neuvonta: arkisin klo 9-15, puh. 044 703 6700

Sähköposti: ymparisto(at)ouka.fi

Postiosoite: PL 34, 90015 Oulun kaupunki

Käyntiosoite: Solistinkatu 2, 90140 Oulu

Toimialueena Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu ja Tyrnävä

